

Letuvių Šagos Brazilijoj Organas
 editas: LIETUVIŲ Š-AGA BRAZILIJŲ
 Atsakomasis redaktorius
 Dr. Egaz Muniz Moreira Landim
 Faktinis Redaktorius
 Stasys Vancevičius

Manrašius redakcija taiso savo nuožūra. Nesu-
 rašyti tonkrasčių nesaugo ir savo lėšomis negražina
 Už apmokamus skelbimus neatsako.

LIETUVIŲ

O maior e mais antigo jornal lithuano na America do Sul
 Didžiausias ir seniausias lietuvių laikraštis Pietų Amerikoje.

Atsk. Nr. Kaina: 300 Rs.
 Prenumeratos kaina:
 Brazilijoj metams 12 milreisk, pusmečiui 6500
 Pietų ir Šiaurės Amerikoje: metams 15 milreisk, pusi-
 miui 8 milr.
 Lietuvoje ir kitur užsieny metams 20 milr pusmečiui 10

REDAKCIJOS IR ADMINISTRACIJOS ADRESAS:
 Rua Bandeirantes, 474 Telf. 4-3925
 Caixa Postal 1764 São Paulo.

SAO PAULO, 1939 m. Spalio - Outubro mėn. 31 d. NR. 58 (579)

LIETUVOS vėliava plevėsuoja Gedimino Kal- ne VILNIJE! SUOMIJA ATMETĖ SOVIETU REIKALAVI- MUS. VOKIEČIAI RUOSIASI PUOLIMUI.

KAIP LIETUVA SUTIKO VILNIAUS GRAZINIMA

KAUNAS. „Suaukė-
 buvo istorinės spalio 11
 sūkis, išsiveržęs iš mi-
 lietuvių širdžių Kaune,
 Lietuvoj ir tolimuose
 kraštuose, ir ne-
 načiame Vilniuje ir
 gražinamose Vilniaus
 sritve. — Pirmosios
 Vilniaus gražini-
 Lietuva buvo gautos an-
 per radija ir sunki-
 vienas kita džiaug-
 sveikino su abalsiu
 Vilniui!“ Iš nat-
 Kauno gatvėse indėi-
 davo dandideenis. Dvy-
 valanda ta proga istai-
 mokvėles užsidarė ir
 kas gyvas, nusiskubino
 Karo Muziejaus pasida-
 bendru džiaugsmu. Kan-
 nebuvo dar tokios miži-
 manifestacijos turėtos
 nraicijos su šimtais vė-
 ir neorganizuotu karniš-
 imias užtvindė visa di-
 Vienybės aikštė ir an-
 aikštės. Netilpo gat-
 tmonės prinildė namu-
 us, lanens ir stogu pla-
 us. Visuomenės atsto-
 Nežinomojo Karelvio
 atidūdomi pagarba žu-
 is už Vilnių karžveiams
 daugybė gyvu žvadin-
 ū ir vainiku. Genero-
 rūs — Nagevičius ir
 Vaduoti Sąjungos pir-
 as dr. Juška per gar-
 s pasakė kalbas, pa-
 ni lietuvių tautai svar-
 ną ir su šios dienos
 mu surištas ateities
 s. „Mūsų sieloje šian-
 enta, mes žengiamo
 usmus ir per gyven-
 vrimus į gražią Lietu-
 aiją, kurioje visiems
 is būtų gera ir jauku
 ,kur nebūtų nei skriaud-
 žiamųjų nei skriaudžiančių
 jų. Mes eisime į Vilniaus
 kraštą, nešdami karą ir sun-
 kių katastrofų paliestai liau-
 džiai brolišką pagalbą ir vi-
 somis ten gyvenančioms tau-
 toms ištiestą ranką“, pareiš-
 kė gen. Nagius.
 Po jausmingų ceremonijų
 prio Nežinomojo Karelvio ka-
 po, minios, giedodamos „Į
 Vilnių, į Vilnių“ ir orkestro
 lydimos su vėliavomis nutrau-
 kė prie prezidentūros pasvei-
 kinti Respublikos Prezidento
 ir vyriausybės, kur visų var-
 du pasakė Šaulių Sąjungos
 vadas pulk. Saladzius ir
 į džiaugsmingus minių svei-
 kinimus atsakydamas Respu-
 blikos Prezidentas bekt. pa-
 reiškė: „Vilniaus atgavimas
 yra didelis džiaugsmas mūsų
 tautai. Tatai matyti iš jūsų
 veidų, iš jūsų džiūgavimų.
 Bet nepamirškite vieno svar-
 biausio dalyko, kad mes į
 Viinių turime retik teisę, bet
 mes Vilniuje turime daug be-
 galo daug pareigų... Mūsų pa-
 reiga — atjausti Vilniaus
 krašto gyvenimą ir jam pa-
 dėti ne tik žodžiais, kiek sa-
 vo darbu ir aukomis. Šitas
 darbas ir tos aukos turės bū-
 ti dedamos ant mūsų visų pe-
 čiū nuo mažo ligi didžio, nuo
 neturtingo ligi turtingiausio,
 visi, kiek galėdami, turės pa-
 kelti šitą našta, kuri įvairio-
 mis pareigomis pasireiškia“.
 Po to, amerikiečių lietuvių
 anotajam Laisvės Varpui
 skambinant ir orkestrams pri-
 tarant, visų buvo sugiedo-
 as Lietuvos himnas ir minios,
 laisvai dainuodamos Vilniaus
 dainas, vėl užtvindžiusios vi-
 so Kauno gatves pamažu iš-
 siskirstė.

O Primeiro Ministro da Lithuania General Černius.
 Lietuvos Ministras Pirmininkas Brig. Generolas J. Černius,
 kuris spalio 29 d. pasiuntė telegramą Molotovui, dėkodamas
 Vyriausybės ir Tautos vardu už Vilniaus sugrąžinimą.

Ministro Pirmininko J. Černiaus telegrama Molotovui.

Spalio 29 dieną Lietuvos
 Ministras Pirmininkas Brig.
 Generolas J. Černius pasiun-
 tė telegramą Sovietų užsien-
 nių reikalų komisariui Molot-
 ovi, dėkodams Vyriausybės
 ir lietuvių tautos vardu už
 Lietuvos sostinės Vilniaus su-
 grąžinimą.
 Tą pačią dieną Molotovas
 pasiuntė telegramą atsakymą
 kuriame pažymėjo, kad Sovie-
 tų Rusija su Lietuva ir toliau
 palaikys nuoširdžius ir drau-
 giškus santykius.

Lietuvos kariuomenė Vilniuje sutik- ta su didžiausiomis iškilėmis.

Telegrama iš Vilniaus pra-
 neša, kad Lietuvos kariuome-
 nė Vilniaus krašte ir pačioje
 sostinėje buvo sutikta su ne-
 paprastomis iškilėmis. Vil-
 niaus krašto gyventojai kari-
 uomenę pasitiko su gėlėmis
 ir gėlių vainikais. Vilniuje
 Lietuvos kariuomenė buvo
 sutikta gudu, ukrainiečių ir
 lenkų ir vietos lietuvių. Lie-
 tuvos kariuomenė žygiuojant
 Vilniaus gatvėmis gyventojai
 kėlė ovacijas ir šaukė: „Te-
 gyvuoja Lietuvos kariuome-
 nė!“, „Tiek laiką laukėme
 Jūsų!“
 Pažymėtina, kad net vietos
 lenkai Lietuvos kariuomenei
 parodė irgi nemaža nuoširdu-
 mo.
 Laikraščiai praneša, kad
 prasidėjus karui ir Sovietams
 užėmus Vilniaus kraštą ten
 pasidarė didelė maisto stoka.
 Vilniaus miesto neturtingieji
 gyventojai buvo priversti pus-
 badžiū maitintis. Iš Lietuvos
 į Vilniaus kraštą dabar gabe-
 namas maistas ir organizuo-
 jama pagalba nuo karo nu-
 kentėjusiems vilniečiams. Vil-
 niečiai laukė Lietuvos kariuo-
 menės kaip išvaduotojos iš
 skurdo ir nelaisvės.

SVEIKINIMAS.
 Mano tėvynė — Vilniaus krašto išvadavimo iš aro-
 vergijos proga sveikinu Lietuvos Respublikos Vyriausybę,
 Mūsų Diplomatus, Kariuomenę, Šiaulius ir visus brolius lie-
 tuvius.
 S. Paulo, 1939. X.31 Kostas Činčikas—Lietuvis

Didelės iškilės Vilniuje

Telegrama iš Vilniaus praneša, kad praeitą sek-
 madienį, spalio 29 dieną Vilniaus mieste įvyko nepa-
 prastos iškilės. Prie Aušros Vartų įvyko iškilmingos
 pamaldos, kuriose dalyvavo tūkstančiai žmonių. Tą pat
 dieną dalyvaujant 50.000 žmonių miniai buvo iškelta
 pirmą kartą po 19 su viršum metų Lietuvos valstybinė
 vėliava Gedimino pilyje.
 Visame Vilniaus mieste ir krašte viešpatuoja di-
 džiausias entuziazmas. Vilniaus gatvės perpildytos žmo-
 nėmis. Judėjimas didžiausias. Laikraščiai rašo, kad
 tokio džiūgsmo ir entuziazmo Vilniaus miestas senai
 nebuvo matęs.
 Lietuvos kariuomenė į Vilniaus miestą įėjo šešta
 dieną, spalio 28 dieną, 11 valandą. Lietuvos kariuome-
 nę įvedė brigados generolas Vjtkauskas.
 Lietuvos Vyriausybė specialiu Vilniaus komisaru
 paskyrė buv. Kauno miesto burmistrą A. Merkį.
 Spalio 28 ir 29 dieną visas Vilniaus minstas buvo
 pasipuošęs tautinėmis Lietuvos vėliavomis.

Atmušti vokiečiai Vakarų fronte

Laikraščiai plačiai rašo apie vokiečių ruošiamą d-
 delę ofenzivą prieš anglus ir prancūzus. Vokiečiai ruo-
 šėsi dabar su didžiausiu smarkumu pulti Angliją ir Pran-
 cūziją. Tačiau blogas oras dar vis trukdo šią didžiąją
 ofenzivą pradėti.
 Spalio 29 dieną vokiečiai mėgino su dideliu smar-
 kumu pulti prancūzus per Warnot miškus, tačiau pran-
 cūzų artilerija privertė vokiečius pasitraukti atgal. Ne
 pavykęs tos dienos vokiečių puolimas padarė jiems
 daug nuostolių. Spėjama, kad tą dieną krito apie tūkstani-
 tis vokiečių karių. Vokiečiai pasitraukė atgal.

O governo lithuano agradece à U. R. S. a restituição do territorio de Wilna.

A Agencia Taas informa
 que o sr. Cernius, presidente
 do Conselho da Lithuania, di-
 rigiu 20 commissario dos Ne-
 gocios Estrangeiros, da U. R.
 S. S. o sr. Molotov o seguinte
 telegramma;
 „Ao momento em que as
 tropas do Estado lithuano en-
 tram na sua antiga capital de
 Wilna o povo da Lithuania e
 o seu governo dirigem os
 seus mais sinceros sentimen-
 tos de peconhecimento pelo
 auxilio offetivo dispensado pe-
 lo governo de Moscou ao po-
 vo lithuano, na sua luta do
 dominio internacional por uma
 existencia livre e independen-
 te e pela volta da antiga
 capital, berço e testemunha
 do seu orgulhoso passado.
 Essa assistencia foi promeiti-
 du pelo tratado de 10, que
 restituiu a Lithuania a região
 e a cidade do Wilna, onde
 acabam de entrar as tropas
 lithuanas. Rogo-vos accaiteis
 a expressão de profundo re-
 conhecimento do povo lithua-
 no e que os transmitas ao
 chefe e outros membros do
 governo russo.
 O sr. Molotov res-
 nos seguintes termos:
 „Agradeco vos a expressão
 dos sentimentos de peconheci-
 mento para com o povo russo, o seu
 chefe e a seu governo, para
 os quaes as aspirações do po-
 vo lithuano e os seus dese-
 jos de expansão nacional e
 de pesteridade, sempre foram
 comprehensíveis. Permitti-me
 em nome da U. R. S. S. diri-
 gir-vos os cumprimentos cor-
 diaes e a todo o povo os Lith-
 uania, na occasião em que
 Wilna volta a mãe patria, Per-
 mitti-me ainda expressar a
 convicção de que continuem
 a ser os mesmos os laços de
 amizade que unem os nossos
 dois paizes para prosperida-
 de commum da Republica da
 Lithuania e da U. R. S. S.“
 UM INCENDIO EM PORTO
 ALEGRE.
 Porto Alegre — A Fabrica
 de Tecidos Portoalegrense foi
 em grande parte destruida
 por um incendio.
 Os prejuizos são superiores
 a tres mil contos de reis.

Bus išgabenti vokiečiai iš Sovietų Rusijos.

Rusijai užėmus da-
 jos, kartu į Sovietus
 nemažas skaičius an-
 Lenkijoje gyvenusių t-
 Dabar vokiečių val-
 asi su Sovietais dėl
 se pasilikusių vokie-
 čių pargabenimo į Vokiet-
 ją.
 Is viso į Sovietų Rusija pa-
 Lenkijoje tūkst. apie 500.000
 Dabar vokiečių val-
 daugumas dabar bėsią parga-
 bentį į Vokietiją.

Dingo keturi Lenkijos ministrai

šėiai praneša, kad
 ovę Lenkijos minis-
 be žinios. Spėja
 jie pateko į bolšev-
 is ir pastarieji juos
 arba padėjo į kalė-
 Daugumas buvusios Lenki-
 jos valdžios narių pabėgo į
 užsienius. Lenkijos presiden-
 tas Moscickis apsigyveno
 Šveicarijoje.

Ivairios žinios

Kiniečiai smarkiai kariauja.

Sovietams pasirašius karo paliaubų sutartį su japonais Mandžiurijoje, labai pasunkėjo kiniečių padėtis. Kiniečiai neteko Sovietų paramos prieš japonus.

Smarkumu priešinasi prieš japonų puolimus.

Naujausios žinios praneša, kad kiniečių kariuomenės dalyvis keliose vietose smarkiai sumušė japonus ir japonai buvo priversti pasitraukti.

Neramumai Čekoslovakijoje.

Šiomis dienomis buvusioje Čekoslovakijos teritorijoje, o ypač Pragos mieste, prasidėjo smarkūs bruzdėjimai prieš vokiečius.

Po didelių pastangų vokiečiams pavyko šiaip taip tvarką atstatyti. Suimta daugybė žmonių. Prašoma atgabeno dar daugiau kariuomenės, kuri palaikys tvarką.

Vokietijoje paleisti komunistai.

Išgalėjus Vokietijoje Hitlerio režimui, buvo suimta ir laikoma vokiečių kalėjimuose tūkstančiai žmonių. Kadangi Hitleris buvo daugiausia nusistatęs prieš komunistus, tai jų labai daug sedėjo kalėjimuose.

ALLEMĖS CONDEMNADOS NA SUISSA.

Berna - Dois allemės em-pregados de um banco, que se entregavam na Suissa a inquerito de natureza fiscal, foram condemnados pela corte de appellação de Zurich.

MANIFESTAÇÕES E CONF- LICTOS NO MEXICO.

Mexico - Realizou-se grande manifestação ao general Manoel de Avila Camacho, considerado o candidato oficial ao governo do Mexico.

NA FRENTE OCCIDENTAL

As condições atmosféricas tornam-se cada vez peiores na frente occidental, impedindo qualquer actividade dos soldados o da aviação.

Paiškojimai.

— O comunicado francez annuncia que foram repellidos ataques allemães.

— Os soldados allemães sollarham pequenos globos com folhas do discerso de Hitler, declarando que não deseja lutar contra a França.

— O Alto commando do Exercito suizo mudou a posição das tropas afim de fazer frente á concentração das tropas allemães entre Constantza e Munich e nas proximidades de Friburg.

A população de Helsinki continua optimista, apesar de desconhecer o alcance das exigencias sovieticas. Os ministros estão preparando a resposta definitiva da Finlandia, tendo sido convocados os chefes de todos os partidos.

— Continuam os preparativos de defesa na Finlandia. Os jornaes advortem o povo contra os retroces da espionagem.

— Tropas chinezas e japozas empenham-se em violentos combates na região de Chansi. Uma offensiva nipponica está sendo preparada.

— A "D. N. B." admite que houve em Praga uma manifestação anti allemã e disturbios. Os grupos foram disolvidos, sendo efectuadas algumas prisões.

Kraštas, kuriame nusi kaltėliai priverstinai turi vestis.

Tas kraštas yra Siamas. Mat, čia galvojama taip, kad nevedęs vyras greičiau gali padaryti įvairių nusikaltimų, negu vyras, sukūręs ir išlaikęs šeimą.

Siamė yra tam tikros įstaigos, kurios tarpininkauja vedyboms Meriginos, kurios pačios negali susirasti sau vyrų.

Be to, kaip jau minėjome, vedyboms kandidatai parenkami iš mėgstančių nusi kalst. Tiktai kaip baumė, žmonos jiems parenkamos senos, kurios geresnių vyrų jau nebegali besitikėti gauti.

Moters, žinoma, tokiais pračiais yra be galo patenkinta, nos visuomet gali tikėtis gauti sau vyrą. Todėl nurodoma, kad neištekėjusių moterų Siane beveik nėra. Laimingas kraštas tas Siamas!

BARAS IR RESTORANAS

„Leão“

Av. S. João, 284 (prie Centralinio Pašto) Tel. 4-4458. Paiki virtuvė. Šilti valgiai bet kokią valandą.

Jonas Pileckas. Gaixa Postal 176 Ponta Grossa Est. do Paraná.

O. Maksimavičienė, gyv. Panevėžy, ieško savo brolio JONO GIRČIO, kuris 1930 m. iš Lietuvos išvyko į Braziliją.

Ieškomas JONAS ANDRIŪNAS (Andrūnas), kuris 1936 m. iš Lietuvos išvyko į Braziliją ir apsigyveno S. Pauly.

CHIROMANTE

Mme Sedefa. Turėdama mokslo ir daugelio metų patyrimo šioje srityje, siūlo savo patarimų. Neturite pasisekimų ir esate nelaimingas savo šeimioje arba komercijoje?

Advokatas

Dr. Decio Ferraz Alvim. Veda juridines bylas ir duoda patarimus teisės srityje. Rua Quintino Bocayuva, 51 1° andar (Casa das Arcadas) Tel. 2-3504 S. Paulo.

MEDŽIO APDIRBIMO DIRBTUVĖ

Medžio apdirbimas, langai durys, baldai, namų įrengimas ir k. Lietuviams didelė nuolaida. Kainos prieinamos, sąžiningas patarnavimas. VILA PRUDENTE, RUA CAP. PACHECO, 90-a. Tel. 3-0418

GREITAS TOBULA, NOTARINIS DARBS

Kontraktų pasižadėjimų, garantijų, nuosavybės del organizacijų įstatų laikrašių registracija, įvairūs privati dokumentai.

TIK 2\$000

Tik už 2\$000 galite gauti „Lietuvio“ redakcijoje gražių įvairių lietuviškų atviručių rinkinį, susidedantį iš 18 20 štukų.

SKELBIMAI

Svetimšalių Identifikacija. Gabinete de Investigações įstaigoje svetimšalių identifikacijos skyrius, ant rua dos Gusmões Nr. 410 šauki identifikuoti (nutraukti pirštų nuospaudas ir fotografuoti) šiuos numerius:

Spalio 28 d. šeštadienis — nuo 8001 iki 8200
30 d. pirmadienis — nuo 8201 iki 8500
31 d. antradienis — nuo 8501 iki 8800

Jau Laikas Prenumeruoti „Lietuvi“ 1940 Metams

Patarlė sako, kad tik laukiniai žmonės laikraščius nekaito. Taigi nebūkime laukiniai, bet kultūringais žmonėmis. Todėl visi kaip vienas 1940 METAMS užsiprenumeruokime „LIETUVI“.

„LIETUVIS“ yra seniausias, didžiausias, pigiausias plačiausiai skaitomas lietuvių laikraštis Pietų Amerikoje. „LIETUVIS“ yra vienintelis mūsų kolonijoje, kuri išeina du kartus savaitę, duoda pačias naujausias ir įdomiausias žinias iš Lietuvos, mūsų kolonijos gyvenimo, Brazilijos ir viso pasaulio.

„LIETUVIS“ yra iliustruotas, spausdinamas ant geriausių popierių, turi didelį formatą ir todėl saitytoju maloniuskaitytis. „LIETUVIS“ savo metiniams prenumeratoriams duoda nemokama priedą DIDELI, IDOMŪ IR GAUSIAI ILIUSTRUOTĄ „LIETUVIO“ KALENDORIŲ 1940 METAMS.

SOFERIŲ MOKYKLA IR DESPASANTAS. I rūpina leidimų automobiliams, taip pat įvairius leidimus iš estado ir municipalinių įstaigų, rašo įvairius prašymus, išrūpina dokumentus soferiams ir konduktoriams, daro pasų ir dokumentų vertimus, įgauna pasams vizas ir naturalizacijos dokumentus.

Tradutor Publico Juramentado ANTONIO RUFFOLO. Prisiekusis Vertėjas. Pasų ir įvairių dokumentų vertimai. Svetimšalių legalizacija. RUA LIBERO BADARÓ 314 1° andar sala 5. Kreiptis: nuo 10 iki 12 ir nuo 2 iki 5 val. vak.